

Pilgrimmen

BESTYRELSEN

Formand: Henrik Tarp, Frederiksvej 9, 4180 Sorø

Tlf: 57821373. E-mail: spain-travel@vip.cybercity.dk

Næstformand: Jan Ophoff, Fjellegade 2, 7100 Vejle

Tlf: 75820893 E-mail: Ophoff@get2net.dk

Kasserer: Karen Laugesen, Ørnevej 13, 5210 Odense NV

Tlf: 66165335 E-mail: Karen.Laugesen@skolekom.dk

Redaktør: Gunnar Christensen, Quistgaardsvej 2, 4600
Køge

Tlf: 56631570 E-mail: a_gc@get2net.dk

Sekretær: Vivi Tarp, Frederiksvej 9, 4180 Sorø

Tlf: 57821373. E-mail: vivitarp@post.tele.dk

Revisor: Bent Jul, Valdemar Holmers Gade 50, 2100
København Ø Tlf: 39298816

Suppleant: Astrid Buhl Clausen, Torvet 8, 4180 Sorø

Tlf: 57834818 E-mail: AstridBuhl@image.dk

Indhold

Side 2	Formanden har ordet
Side 4	Stiftende generalforsamling...
Side 7	Hvo som følger mig...
Side 9	Kort statistik...
Side 12	Vort refugium i Azofra
Side 15	Den hellige Birgitta af Vadstena
Side 19	Alle mennesker....
Side 21	Lidt af hvert

Forside: Janus pilgrim fra Sorø klosterkirke, 14. årh.

FORMANDEN HAR ORDET

Den 13. november 1999 var en skelsættende dato. Både for de der var mødt op til den stiftende generalforsamling som for os der de sidste år havde arbejdet for at man kunne nå så langt. Men også lidt højtravende, for Danmark, thi på den dato blev den første landsomfattende pilgrimsforening for santiago pilgrimme stiftet, og det til trods for at, danskere har vandret til Santiago de Compostela de sidste 800 år. En historisk dato.

Forud var gået et opsøgende arbejde. Ideen tog sin begyndelse på en pilgrimsvandring i 1994, blev udbygget lidt mere i 1995 og i de tre efterfølgende år sad en lille gruppe på 5 pilgrimme og prøvede at få denne forening til at fungere. Lidt vanskeligt i starten, da potentielle medlemmer var meget få, og vi kendte kun ganske få santiago pilgrimme. Med årene mødte vi flere og flere, opsamlede adresser og på et tidspunkt kunne vi formode, at en rundskrivelse med love og vedtægter og en indkaldelse ville udmynte sig i ca. 15 medlemmer. Det betragtede vi som en fin start. Stor var vores glæde, da indmeldelserne den næste måned strømmede ind så vi nu allerede er ca. 40. Ikke mindre var vores glæde, da hele 25 pilgrimme meldte sig til generalforsamlingen. Og de kom fra Norge og det høje Jylland. Det var imponerende. Der var interesse for foreningen, måtte vi konstatere.

Den stiftende generalforsamling forløb planmæssigt, og på tilbagemeldingerne kan vi forstå, at man har været meget tilfreds med denne opstart. Selv synes vi, at generalforsamling var både vellykket og hyggelig. Dejligt at se gamle venner og møde nye. Vi håber, at I alle på en

eller anden måde havde glæde af mødet, og det at var rejsen værd. Vi glæder os til at møde jer næste år i oktober. Se inde i bladet.

Når I først sidder med skriftet nu, hænger det sammen med, at bestyrelsen blev enig om at udsende et regulært årsskrift frem for kun et referat fra generalforsamlingen. Det har af den grund taget lidt længere tid end det skulle have gjort, da vi jo har måtte skrive bladet op fra bunden af. Det er vores tanke og håb, at artikler allerede ligger trykkeklare, når generalforsamlingen finder sted, således at bladet kun mangler referatet. Det vil derfor kunne ligge på jeres adresse primo december.

Det første bestyrelsesmøde efter generalforsamlingen har kun drejet sig om dette blad og generelt om ideer med foreningen. Vi må se i øjnene, at hvad bladet angår, er der så meget stof at tage af plus det I måtte bidrage med, at det sagtens kunne udkomme to gange om året. Og det gør det måske også.

Hvad angår refugiet i Azofra, se inde i bladet.

Bestyrelsen ønsker jer et godt og velsignet år.

DINE ARTIKLER...

send dem til formanden eller redaktøren skrevet i hånden med blæk, på e-mail eller diskette.

Send dit indlæg så snart det er klart, så gemmer vi det i artikelbanken.

**Stiftende generalforsamling for Foreningen af Danske
Santiagopilgrimme. Sorø, den 13.11.99**

Beslutningsreferat i relation til dagsorden:

a. Valg af ordstyrer - Nils Hartmann

b. Formandens beretning - Opfordring til, at interesserede pilgrimme henvender sig med henblik på at passe refugiet i Azofra. Det bemærkes, at formanden og Leif Selch passede refugiet i sommeren 1999.

c. Aflæggelse af regnskaber - Karen oplyser, at der indtil videre er optalt 30 betalende medlemmer.

d. Indkomne forslag - Sten F. indsendte e-mail med opfordring til at forespørge Coloplast A/S om evt. sponsorinteresse.
Se endvidere under punkt g.

e. Medlemsgebyr er fastsat til 100,00 kr. pr.år. Også for 2000 året.

f. Valg af bestyrelsesmedlemmer - bestyrelsen blev genvalgt dvs. Henrik T., formand. Jan O., næstformand. Karen L., kasserer. Vivi T., sekretær. Gunnar C. nyvalgt til bestyrelsen. Bent J. revisor og Astrid C. revisorsupp.

g. Evt.

Vedtagne ændringer til formål: § 2 stk.1 ændres til ...
pilgrimsvejene til Santiago de Compostela i Spanien og selve

Santiago de Compostela.

§4 Bestyrelsen består af 5 medlemmer.... Bestyrelsen er beslutningsdygtig ved fuldtallighed og telefonisk beslutning.

Forskellige opfordringer og ideer blev drøftet og besluttet.

Henrik - pilgrimme fra anderledes ture skriver om deres oplevelser og rundkaster disse til de øvrige pilgrimme.

Kaj M. - påtager sig at undersøge mulighederne for pilgrimsrabat bl.a. gennem Iberia.

Jan - man bør gå på jagt rundt i kirkerne for at se efter evt. Jakobsfigurer o.lign.

Henrik - medlemmerne må meget gerne bidrage med turoplysninger, nyheder, artikler m.v. Dette bl.a. til klubblad som Gunnar påtager sig at redigere. Dette tænkes at udkomme 1 gang årligt. Medlemsfortegnelse udsendes med telefonnr. og oplyste e-mail adresser.

Nils - forslag kan indsendes vedr. evt. ændringer til vedtægter, formål m.v. Brochurer vedr. foreningen skal justeres og bruges til udbredelse af kendskabet til foreningen.

Henrik - undersøger mulighederne for at udfylde/- udfærdige pilgrimspas her i Sorø, DK. Hernæst vil der arbejdes på at få rettighed til at udstede pilgrimspas.

Kortlægningsopgaver:

Uddelegering af kortlægningsopgaver:

Generel opfordring til at man i hvert pilgrimsområde lokalt påtager sig opgaven.

Hans påtager sig Them kommune.

Gunnar og Annebeth tager Stevns, Køge m.v.

Kaj tager Helsingør området

Claus og Nils tager Næstved området.

Nils - kontakter DVL m.h.p. samarbejde om kortlægning af stier, vandrestier og pilgrimsstier

Det oplyses endvidere, at Lokalhistorisk Forening vil være et sted man kan henvende sig om hjælp.

Bjørn opfordrer til brug af nuværende stier som udgangspunkt for pilgrimsstier. Og samarbejde med evt. campingpladser om overnatningsmuligheder.

Vivi og Karen, Sorø den 11.12.99.

“Hvo som følger mig, vandrer ikke i mørke” *¹

Den 30.06.98

Den værste siesta-hede var overstået. Pilgrimmene var så småt ved at være fremme på refugiet i Puente la Reina. De først ankomne havde allerede vasket og var i færd med at hænge tøjet op på de interimistisk trukne snore mellem træerne, medens andre bare lagde tøjet til tørre på sten-sætningen overfor refugiet. De der var færdige sad og døsede i skyggen eller var søgt over på den nærmeste bar. Det altsammen var som det skulle være hen på eftermiddagen ved et refugium. Arbejdsopgaver man pligtskyldig måtte udføre dagligt for at holde sig i hvert fald så ren, så man kunne holde sig selv ud.

Toleransetærsklen er forskellig fra person til person. Det må man gang på gang erkende, også renlighed. I skyggen under refugiets buegang sad en munkekutteklædt person. Kutten var hvid. Han havde siddet der al den tid vi havde været på refugiet, og han havde ikke vasket noget. Spørgsmålet var, om han havde noget at vaske. Han var barfodet i slidte sandaler, og havde tilsyneladende ingen bagage. Kun en beskeden bylt, hvor kun det mest nødtørf-tige kunne gemmes. Skulle han vaske kutten, som ikke var nogen rigtig kutte, skulle han højst sandsynlig rende nogen rundt.

Man møder fra tid til anden sære pilgrimme. Vejen tiltrækker alskens folk, som den har gjort det i århundreder, og det er netop noget at charmen ved at være lige dér og ikke på en badestrand. Undertiden er disse særlinge

¹Joh. 8,12

interessante andre gange, er de bare tåbelige. Om ham ved vi intet, men han så ikke helt almindelig ud. Vi så ham aldrig mere, ej heller i Santiago.

Den 08.01.00

Bestyrelsesmøde hos Jan O. i præstegården i Vejle. Jan er nu ikke meget tilstede de første timer vi er der. Han står inde på sit kontor og stirre stift på sin computer. Databasen med menigheden er forsvundet ned i harddisken dyb. På knæ foran skærmen, som et andet husalter, ligger pater Dominique fra Randers. Han er indkaldt som computernørd for at løse problemet. Vi trøster så godt vi kan. Ingen har aktiveret en sletteknappen, så basen må være et eller andet sted. En time efter dukker menigheden op på skærmen igen, og alle kan gå til bords. Med til bords er også Dominiques ven fra Østrig. De har mødt hinanden til et eller andet seminar dernede sydpå.

Det er jo ganske naturligt, at talen falder på vandring, og en del må foregå på tysk for ikke at holde vor østrigske ven udenfor.

Han havde da også gået, betroede han os. 3000 km faktisk, og til Santiago. Underligt her sidder vi og spiser og så er der pludselig en santiagopilgrim mere mellem os.

Hvornår han havde gået, spurgte Karen. Jo, i 98 svarede han. For skægs skyld fortalte jeg ham om den underlige pilgrim i den hvide munkekutte, og spurgte om østrigeren havde mødt ham. Ja, ja da svarede han og grinte højtlydt - det er mig. Ja så lille er verdenen.

Alt hvad vi havde hørt om ham var sandt. Han var bare ikke sær, men ganske almindelig, og læste i øvrigt til præst på et Kateuserkloster.

Sådan kan det gå. Johannes Schwarz, 21 år Østrig

KORT STATISTIK OVER PILGRIMME FRA ÅRET 1998

Følgende korte statistik er fra året 1998, da statistikkerne for 1999 endnu ikke foreligger.

I 1998 indskrev 30.126 pilgrimme sig på pilgrimskontoret i Santiago. Det var en forøgelse på 19,65% i forhold til året før, hvor antallet var 25.179.

Ser man på de sidste 10 år og udelukker Jubelåret i 1993 har forøgelsen været på ikke mindre end 935%. I 1988 var antallet nemlig 3.126

Det anføres at Katedralen i Santiago hilser denne forøgelse i kvantitet velkommen, men at man samtidig frygter at kvaliteten er faldende. Hermed menes nok, at vandringen kun foretages med et motionssigte, og ikke så meget ud fra personlige/religiøse overvejelser.

De fleste pilgrimme er mænd (61,22%) medens kvinderne derfor selvfølgelig må udgøre 38,78%. Af disse angiver kvinderne - 95,24% - at have vandret ud fra religiøse grunde, medens det hos mændene er 93,21%. Forskellen er ikke stor, og den er indenfor de sidste 10 år blevet udlignet mere og mere.

73% foretager pilgrimsfærden til fods, de resterende på cykel.

Den største forskel (og den mærker vi vel også o.a.) mellem disse to grupper er, at kun 51% af de cykelende angiver, at det sker med religionen i cykeltasken, for nu at sige det på den måde.

Aldersmæssigt udgør pilgrimme under 30 år 48,20% af

samtliges pilgrimme. 30 - 50 år udgør 33.63% og fra 50 og op 18,17%.

Ser man på motivet for pilgrimsvandringen for disse grupper viser tallene, at med alderen bliver procentdelen for en religiøs vandring også større, selvom forskellen hvis skillelinien er 30 år kun er 6%.

Spanierne udgjorde i 1998 66,76% af alle pilgrimme. Dette var en nedgang på små 4% i forhold til året før. I alt kom der pilgrimme fra 70 forskellige lande:

Spanien	20.112	66,76%
Frankrig	2.169	7,20%
Tyskland	1.833	6,08%
Sydamerika	883	2,93%
Italien	842	2,79%
Belgien	816	2,71%
Holland	754	2,50%
Nordamerika	711	2,36%
England	538	1,79%
Schweiz	293	0,97%
Skandinavien	270	0,90%
Østrig	227	0,75%
Portugal	198	0,66%
Østeuropa	153	0,51%
Irland	133	0,44%
Oceanien	114	0,38%
Asien	56	0,19%
Afrika	20	0,07%
Ikke besvaret	4	0,01%

Desværre er Danmark ikke udspecificeret, men er lagt ind

under Skandinavien. Erfaringer fra pilgrimsvejen viser dog, at vi nok må regne med, at i hvert fald halvdelen af de 270 er danskere. Og det er vel ikke så galt.

Erhvervsmæssigt fordelte pilgrimmene sig således:

Husmødre	2,22%
Erhvervsledere	0,89%
Ansatte	6,99%
Studerende	31,64%
Funktionærer	4,73%
Liberalt erhverv	14,59%
Ufaglærte	4,96%
Lærere	9,24%
Kirkerelaterede	0,43%
Teknikere	15,06%
Præster	0,89%
?	0,02%
Pensionister	6,15%
Sportsfolk	0,08%
Sømænd	0,15%
Landmænd	0,35%
Kunstnere	1,10%
Ikke besvaret	0,49%

Opdelingen er lidt mærkelig set med danske øjne, men det er nu engang den der foreligger.

VORT REFUGIUM I AZOFRA.

Det er måske meget flot at skrive vort, men det skal her forstås som det refugium vor forening er specielt knyttet til. Refugiet ligger 5-6 km efter Nájera i Rioja-provinsen. Og som vi spøgefuldt bemærker. Ikke det værste sted nu engang at have et refugium. Lige midt i Spaniens mest betydningsfulde vindistrikt..

Vores del i refugiet er, at vi hjælper med "hospitaleros" i den udstrækning vi kan skaffe nogen, der gerne vil tag den lange vej derved.

Refugiet er ganske ydmygt. Det har 16 senge, køkken og opholdsrum i et, to toiletter og brusere. Altid varmt vand, da det betjenes af et gasanlæg. Refugiet er bygget klos op ad kirkemuren, som en del af kirken. Det var førhen opmagasineringsrum for udtjente kirkestole eller andet fra selve kirken.

En tysk pilgrimsforening i Köln fik foranstaltet, at dette rum blev sat i stand. Man donerede vist nok 30.000 D-mark og frivillig arbejdskraft over 2 somre.

Derefter trak man sig ud af projektet. Når refugiet mangler penge til større indkøb skriver præsten til Köln, og så kommer der nogen penge. Og det er jo fint nok.

Men Maria, det er hende der passer refugiet året rundt, er 72 år - og en lille smule træt, har hun betroet mig. Hun er ganske enkel lykkelig for den hjælp vi ville kunne yde i de hårde måneder (juni, juli, august)

Du må som hospitalero, være indstillet på at bo ydmygt, der er ikke plads på selve refugiet. Ved siden af refugiet ligger det gamle rådhus. Det er i dårlig stand, men sidste juli blev der dog indlagt lys, men vand er der ikke. Her har vi tre små værelser til rådighed med madrasser. Vask og hygiejne (toilet) må foregå over på refugiet. Jeg må sige, at det fungerer faktisk udmærket.

Hvis man vil være med hele turen rundt sammen med pilgrimmene står man op kl. 06.00 og laver kaffe eller te. Man kan også bare stille ingredienserne frem, så laver de pilgrimme, der vil have kaffe eller te, det selv. Pilgrimmene skal helst være ude senest kl. 08.00. Herefter kan man selv få noget morgenmad og så ellers gøre refugiet rent. Det består i at rengøre toiletter, bad, gang, køkken etc. Hver 14. dag skiftes madrasovertræk. Dem vasker Maria. Ved 12-14-tiden kommer de første pilgrimme, og så går det ellers slag i slag indtil ca. kl. 18-19 stykker. På refugiet gælder selvfølgelig de gængse regler. Gående har fortrin for cyklende. Cyklende må vente med endelig besked om plads til efter kl. 20.00. Er der virkelig mange pilgrimme, kan "overskydende" sove under søjlerne foran kirken.

Vær forberedt på, at selv uskyldigt udseende damer eller andre for den sags skyld, der kommer svedende op til refugiet, kan være kørt i bil til bygrænsen og således prøver at snyde sig til en seng. Man lærer hurtigt at se om de er sande gående pilgrimme (er skoene beskidte, hvor stor er bagagen osv.)

Det kan være hårdt at afvise for de bedyrer altid deres uskyld, men der skulle gerne være plads til de ældre lidt langsommere gående pilgrimme, der ofte ankommer sent

på aftenen.

Det koster 300 pesetas at overnatte. Alle betaler uden at kny. Der hænder (sjældent) at en pilgrim ikke kan betale, men han/hun bor så gratis. Pengene går til indkøb af forskellige småting til refugiet, det være sig toiletpapir, rengøringsmidler osv. Årets overskud bruges til at anskaffe større ting (køleskab, få malet f.eks.) og er der stadig penge til overs går de til driften af kirken. Således har refugiet ydet meget til, at kirken kunne istandsættes i 1998-9 efter en sammenstyrtning af koret og sakristiet.

Man kommer til Azofra med bus fra Logrono. Se ellers under rejseplan i bladet.

DEN HELLIGE BIRGITTA AF VADSTENA

En svensk pilgrim fra det 14. årh.

Nedenstående artikel er oversat fra pilgrimsmagasinet "Compostela"

Mellem de helgener og helgeninder som for århundreder siden har foretaget en pilgrimsrejse til Santiago fortjener den hellige Birgitta af Vadstena (1303-1373) speciel opmærksomhed.

Apostlen Paulus siger i Hebræerbrevet (13,14): "Thi her har vi ikke en blivende stad, men søger den kommende".

Adskillige århundreder senere udsiger Hans af Kaiserberg (1445-1510): "Thi her har vi ikke et blivende hjem, men lad os lede efter et kommende, på samme måde som pilgrimmen vandrer gennem verdenen indtil han kommer til sit hjemland, som er den evige lykke".

Birgitta af Vadstena foretog pilgrimsrejser til de fleste kendte hellige steder i Europa, så mange, at det selv i dag med moderne transportmidler, må betragtes som noget af en præstation. Hun besøgte Olavs grav i Trondhjem, Køln, Aachen, Tours, Saint Baume (Maria Magdalena), Santiago, Milano, (Ambrosius), Pavia (Augustin), Rom, Asissi, Ortona (Sankt Thomas), Monte Gargano (Ærkeenglen Mikael), Salerno (Matæus), Bari (Sankt Nikolaj) og mange flere.

Den hellige Birgitta forstod udmærket, at pilgrimsvandring ikke var noget man foretog på en dag eller over nogle

måneder, men noget der skulle stå på hele livet.

Birgitta fødtes i Finsta, ikke langt fra Uppsala. Hun giftede sig som 13-årig på sin faders befaling. I ægteskabet fik hun otte børn, hvoraf én, datteren Katarina, også blev kanoniseret. Såvel Birgittas fader som hendes bedste- og oldefader havde været i Santiago de Compostela. Man kan derfor sagtens forestille sig, at Birgitta lige fra barnsben har hørt pilgrimshistorier fortalt i familien.

Santa Brigida

I en alder af 37 år ønskede hun at følge familiens tradition. Sammen med sin mand drog hun til Santiago. Denne rejse påvirkede hende meget. Således fortælles det, at hun i

Santiago fik flere visioner. En cisterciensernonne, der også var med i følget, fik ligeledes visioner.

På vejen tilbage fra Santiago besøgte og overnattede Birgitta på mange nonneklostre i Frankrig. Herfra kom ideerne til den Orden, hun senere skulle grundlægge. Kort tid efter, at følget var ankommet til Sverige, døde hendes mand. Birgitta besluttede sig da for helt at vie sit liv til religionen. Hun grundlagde den nye Orden, som fik navnet Den Hellige Frelsers Orden. Foruden denne beslutning, indlede hun også sine mange pilgrimsrejser, med at rejse til Rom.

Vi befinder os nu på det tidspunkt, hvor pavemagten vakler mellem Rom og Avignon.

Birgitta blev boende i Rom i 22 år, afbrudt af nogle valfarter til Jerusalem og andre hellige steder i Palæstina. Da hun vendte tilbage til Rom fra sin sidste valfart til Jerusalem, var hun så syg, at hun måtte være sengeliggende i lang tid. Den 23. juli 1373 sluttede hendes jordiske pilgrimsrejse. Kort forinden havde hun en vision, hvori Jesus sagde til hende: "Du skal rejse tilbage til dit kloster. Mød med glæde Herren og dit legeme skal føres til evig hvile i Vadstena".

Man transporterede hendes afsjælede legeme til Sverige. Da hendes jordiske rester ankom den 4. juli 1374, udløste det en demonstration af glæde og beundring. Bonifacius IX kanoniserede hende den 7. oktober 1391.

Den hellige Birgitta efterlod en Orden med mange klostre som stadig eksisterer såvel i Sverige som i Danmark, Tyskland, Holland, England, Schweiz, Tjekkiet, Finland,

Polen, Italien, Spanien, USA og Mexico.

Af alle hendes aktiviteter bør det ikke glemmes, at hun fuldt ud forstod, at pilgrimsfart var hendes livsmotiv og at den kun var vejen mod Det Sande Rige, nemlig Guds Rige.

Birgitta blev æret ved en økumenisk gudstjeneste i Peterskirken den 13. oktober sidste år. I tilslutning til gudstjenesten indviede paven en ny statue af den hellige Birgitta, der den 1. oktober samme år blev udnævnt til skytshelgen for Europa.

Et par bogforslag til videre læsning...

Johannes Jørgensen: Den hellige Birgitta af Vadstena, bind I-II, 1941-43.

Kirsten Pedersen (O.Ss.S). Birgittinerne, Birgittinerne i Vadstena, 1961. *Bogen har en udmærket litteraturliste.*

TIL CAMINO DE SANTIAGO

Fly fra København til Madrid, Bilbao eller Pamplona med Virgin, Iberia, Sabena eller British Airways til priser mellem 1300 og 2700 kr. ex skat.

Busforbindelse frem til dit udgangspunkt – også til Azofra over Logrono.

Formanden formidler billetter gennem sit Spain-Travel
Evt. nye fartplaner og priser efter 31.03.2000.

ALLE MENNESKER FRA HAV TIL HAV VANDRER DERTIL SOM PILGRIMME

Sådan lød den forjættelse Karl den Store fik af apostlen Jakob, da Stjernevejen blev åbenbaret for ham i en drøm i Achen. Karl skulle befri vejen fra Det frisiske Hav til apostelgraven i Santiago. En opgave og et løfte.

Opgaven blev udført og løftet blev holdt.

Utalte millioner har fra middelalderens begyndelse og indtil i dag vandret kortere eller længere strækninger på vejen.

Enhver der går på vejen mod Santiago gør sig sine tanker – både om vejen og om målet. Og gad vide om ikke en del af disse tanker gennem alle tider har været fælles. Det er som om der er et fællesskab med alle de, der har gået her før. Pilgrimme altid har let ved at falde i snak. Også på tværs af sproggrænser. Der er så at sige et net af pilgrimme på kryds og tværs i nutid og fortid.

Nettet bliver svagere og mere stormasket jo længere man går tilbage i tiden. Vi har spor her i Danmark efter pilgrimsvandrere helt tilbage fra middelalderen. Der er både jordfund og skriftlige vidnesbyrd. Men oplysningerne er spredte. Derfor ligger der et projekt i at få alle oplysninger om danske Santiagopilgrimme samlet et sted, så man let kan danne sig et overblik over både tid og sted. Et sådant overblik vil måske også kunne afsløre et mønster. Var der egne, der sendte særlig mange pilgrimme afsted – og hvorfor? Har der været store udsving i antal pilgrimme til forskellige tider?

Men først og fremmest skal der gøres et registreringsarbejde.

Hele landet skal afsøges for oplysninger – kommune for kommune. "Pilgrimsstederne" skal registreres på et kort og oplysningerne skal skrives ned.

Til arbejdet med at finde oplysninger er det vigtigt, at mange hjælper til, så hele landet bliver dækket.

Hvad kan du gøre?

Jeg kan fortælle hvad jeg gør. Som et beskedent pilotprojekt, har jeg sendt et brev og et svarskema ud til samtlige kirker, lokalarkiver og museer i én kommune (Stevns) og venter så på at se, hvad der sker.

Af syv skemaer har jeg til nu fået de fem tilbage – to har ingen oplysninger andet en beklagelse af, at man ikke har nogen viden. På tre af skemaerne er der oplysninger: Et med henvisning til litteratur, et med henvisning til en skriftlig kilde og endelig det sidste, med oplysning om jordfund ved en lille landsbykirke – og her med et telefonnummer til et menneske, der ved mere. Jeg er da i det mindste selv glad overrasket over den viden, der her pludselig er gjort tilgængelig, og som kan registreres. Har du ikke lyst til at være med i arbejdet?

Jeg sender dig gerne et tryk af mit skemamateriale til inspiration – men også andre måder kan anvendes.

For at have et overblik over hvor der sker noget på denne front, må du gerne kontakte mig. Så kan vi her i bladet løbende offentliggøre resultaterne.

Skriv, ring eller mail til

Gunnar Christensen

Quistgaardsvej 2

4600 Køge

Tlf. 5663 1570

a_gc@get2net.dk

LIDT AF HVERT

Generalforsamling for år 2000 er fastsat til den 28. oktober kl. 13.00 på Sorø Akademi i Røde sal. Denne gang skal I nok få kirken at se. Indkaldelse vil blive fremsendt i følge love. Men allerede nu kan I skrive datoen ind.

Pilgrimspas kan anskaffes hos formanden. Vi har fået tilladelse af pilgrimskontoret i Santiago til at udstede "credencial" med vort eget stempel. Medlemmer kan købe disse for kr. 25,- medens ikke-medlemmer skal betale kr. 50,-

Hospitaleros på refugiet i Azofra denne sommer:

Fra den 29.06. til den 09.07.	Trine Bie
Fra den 09.07. til den 23.07.	Gunnar C., Annebeth C, og Astrid C.
Fra den 23.07. til den 30.07.	Steen F.
Fra den 30.07. til den 06.08.	Niels M.

Såfremt andre ønsker at hjælpe, skal I kontakte formanden.

Bjørn T fra Norge ønsker rejsefælle for den kommende sommer. Han kan kontaktes via adresselisten.

Foredragsholdere. Skal du holde foredrag om vejen til Santiago, kan du få tilsendt ekstra numre af årsskriftet til uddeling. Eller vi kunne være behjælpelig med andet.

Materiale. Alle der støder på materiale vedr. Santiago eller

andre interessante pilgrimsrejsemål må gerne videresende dette til foreningen. Vi opbygger en materialesamling til senere brug og ihukommelse. Materiale gælder også artikler, hvor du/I selv optræder, eller materiale af eget fabrikat.

Frans af Asissi. Hos redaktøren kan anskaffes en beskrivelse af 245 kms vandring i Frans' fodspor. beskrivelsen kan rekvireres gratis.

Links. Finder du interessante links til pilgrimsvejen eller andre pilgrimsmål, må du gerne advisere redaktionen.

Til Katedralen:

<http://www3.planalfa.es/arzsantiago/Peregrinsantiago.htm>

Andre: <http://xacobeo.es>

<http://ciudadfutura.com/xacobeo>

Kalkmaleri med Jakob fra Ballerup Kirke:

www.kalkmalerier.dk

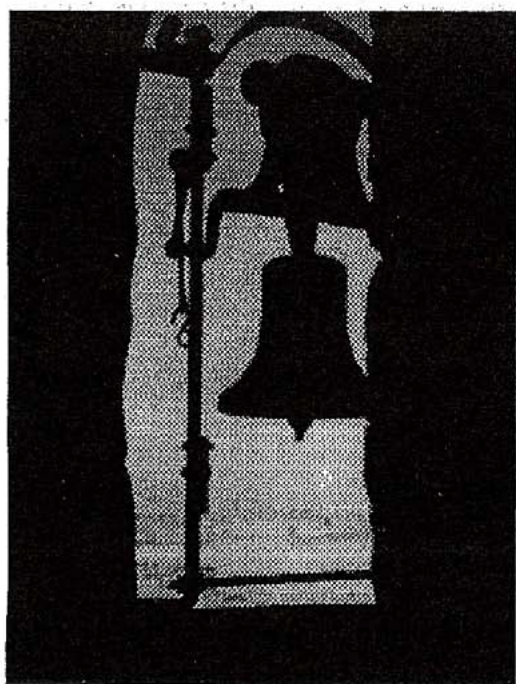
GODE BØGER...

Nils Hartmann : REJSEN TIL JAKOBS BY, Gyldendal. *En rigtig god børnebog.*

Hans Jesper Højlund: PILGRIM I EUROPA, Kroghs Forlag. *Pilgrimsture i Frans' fodspor og på Camino de Santiago.*

Cees Nooteboom: OMVEJE TIL SANTIAGO, Tiderne Skifter. *Også for den kunst og arkitekturinteresserede.*

Jørgen Johansen, SANTIAGO, Spektrum. *Nybearbejdelse af bogen fra 1990.*

KLOKKEN I AZOFRA